

ETKİNLİK:07

HAYATIN ANLAMI VE FELSEFENİN İŞLEVİ

Aşağıdaki metni okuyunuz. Sonra yandaki soruları cevaplayınız.

Felsefe Nedir?

Felsefe nedir? Felsefe ne bir bilim ne de bir bilgidir; bir bilme edimi de değildir, elde bulunan bilgiler üzerinde bir düşüncedir. Bu nedenle “Felsefeyi öğrenemiyoruz” diyordu, Kant. Sadece felsefe yapmak öğrenilir. Nasıl? Kendi kendine felsefe yaparak: kendi düşünceni, başkalarının düşüncesini, dünyayı, toplumu, deneyimin bize öğrettiklerini, bizde bıraktığı bilinmezlikleri kendi kendine sorgulayarak... Tuttuğumuz yol üzerinde şu ya da bu “profesyonel” felsefecinin yapıtlarıyla karşılaşılabilir. Arzu edilmesi gereken de budur. Daha iyi, daha güçlü, daha derin düşüneceğiz. Daha uzağa ve daha ivedi gideceğiz. Yine Kant’ın dediği gibi: “Bir yargı modeli gibi değil sadece kendi kendine onun üzerine, hatta ona karşı bir yargıda bulunma fırsatı olarak ele alınmalıdır.” Kimse bizim yerimize felsefe yapamaz. Elbette felsefenin kendisi ne bir uzmanlık, ne bir meslek, ne de bir bilim dalıdır. İnsan varlığını oluşturan bir boyuttur. Hayatla ve akılla donatıldığımız andan itibaren, bu iki yetinin birbirine eklenmesi soru kaçınılmaz olarak varlığını ortaya koyar. Elbette felsefe yapmadan akıl yürütülebilir (fen bilimlerinde olduğu gibi), felsefe yapmadan yaşanabilir (budalalık ve tutku içinde yaşamak). Ama felsefe yapmaksızın yaşamını düşünmek, düşüncesini yaşamak olmaz. Çünkü felsefe budur.

Biyoloji hiçbir zaman bir biyoloğa nasıl yaşamak gerektiğini anlatmayacaktır. Yaşamın gerekli olup olmadığını, hatta biyoloji yapmanın gerekip gerekmediğini söylemeyecektir. Sosyal bilimler, ne insanlığın ne de beşeri bilimlerin değerinin ne olduğunu söylemeyecektir. İşte bunun için felsefe yapmak gerekmektedir. Çünkü bildiğimiz, yaşadığımız ve istediğimiz şeyler üzerine düşünmek gerekir. Sanat, din, politika. Bunlar büyük sorunlardır fakat büyük sorunların da sorgulanması gerekir. Hâlbuki onları sorguladığımız ya da onlar üzerine kendimizi biraz daha derinlemesine sorguladığımızda en azından bir kısmını kavramış bulunuruz. Böylece felsefeye bir adım atmış oluruz.

Andre Comte-Sponville, **Felsefeyi Takdimimdir**

Metin üzerinden aşağıdaki soruları cevaplayınız:

- Kimse bizim yerimize felsefe yapamaz ne demektir?
- Felsefe yapmaksızın yaşamını düşünmek, düşüncesini yaşamak mümkün müdür?
- Bildiğimiz, yaşadığımız ve istediğimiz şeyler üzerine düşünmeyi sağlayan bilgi türü hangisidir?
- Felsefeye doğru adım atmak ne demektir?

İnsanın evrende kendini ve diğer varlıkları anlamlandırmaya çalışmasında felsefenin rolünü gösteren felsefi sorulara ve cevaplarına örnekler veriniz?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....